

NITRA

Nestaňte sa
obeťou trestných činov

Medzinárodná konferencia
o sv. Cyrilovi a Metodovi

Archeopark v areáli bývalých kasární
pod Zoborom nám budú závidieť mnohé
stredoeurópske mestá

OBSAH

Príhovor primátora mesta Nitra	03
Ocenili zásluhy politika Pavla Hrušovského, rektora Petra Bielika a riaditeľa divadla Jána Greša	04
Medzinárodná konferencia o sv. Cyrílovi a Metodovi	06
Nestaňte sa obeťou trestných činov	07
Archeopark v areáli bývalých kasární pod Zoborom nám budú závidieť mnohé stredoeurópske mestá	10
Listovanie v starých kronikách	14
Nitrania sa dožívajú vysokého veku	16
Zoznam pamätihodností Nitry rozšírili	17
Povedali si „áno“	17
Jubilanti	18
Navždy odišli	19

Text k fotke na titulnej strane:

Zimná atmosféra v Nitre. Foto: Ľudmila Synaková

Mesto Nitra – Mestský úrad v Nitre

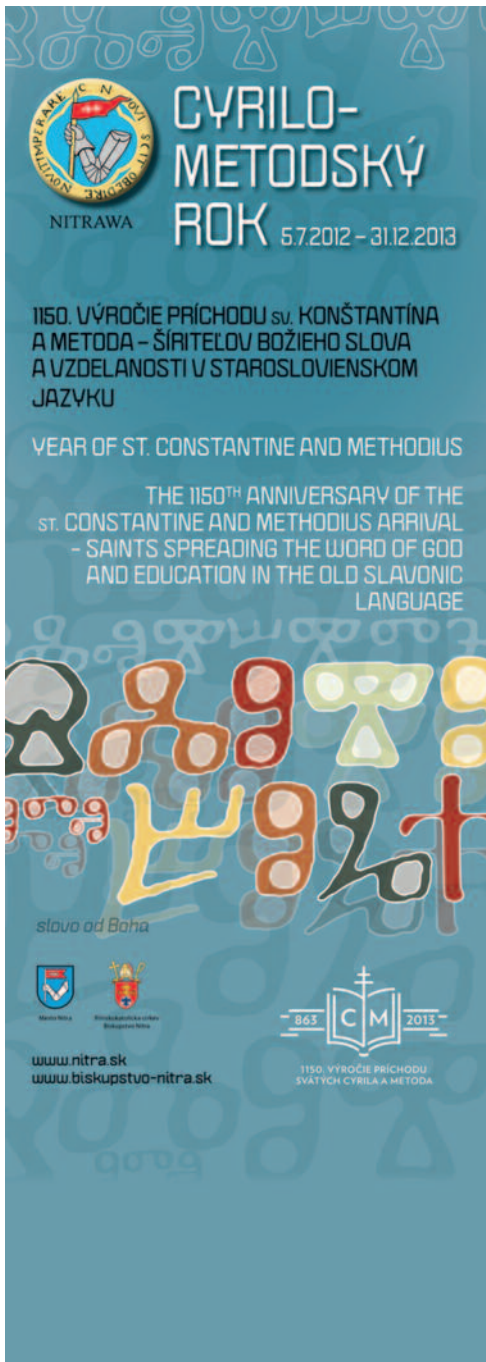
Štefánikova tr. č. 60, 950 06 Nitra; IČO: 00 308 307
tel.: 65 02 111, fax: 65 02 331, www.msunitra.sk
e-mail: msunitra@msunitra.sk; webová stránka: www.nitra.sk
Primátor mesta: doc. Ing. Jozef Dvonč, CSc.; e-mail: primator@nitra.sk
Zástupca primátora: PhDr. Ján Vančo, PhD.; e-mail: vanco@nitra.sk
Zástupca primátora: Ing. Štefan Štefek; e-mail: stefek@nitra.sk
Prednosta MsÚ: JUDr. Igor Kršiak; e-mail: prednosta@nitra.sk
Hlavný kontrolór: Ing. František Halmo; e-mail: halmo@nitra.sk

Stránkové hodiny: po., ut., št. 8.00–15.00 h, st. 8.00–16.45 h, pi. 8.00–13.45 h
Pokladnica: po., ut., št. 8.00–14.30 h, st. 8.00–16.15 h, pi. 8.00–11.30 h,
so. 8.00–12.00 h (prízemie)

NITRA kultúrno-spoločenský mesačník

Vychádza vždy 1. v mesiaci, vydáva Mesto Nitra – Mestský úrad v Nitre
Adresa redakcie a sídlo vydavateľa: Mestský úrad, Štefánikova trieda 60,
950 06 Nitra; E-mail redakcie: synakova@msunitra.sk;
Grafická koncepcia: Zonemedia, s.r.o. Layout: Ing. Michal Dokupil,
Ing. Andrej Mitáš; tlač: Garmond, s.r.o., Nitra,

Evidenčné číslo: EV 3918/09
Temat. skupina A11, ISSN 1336-4685

CYRILLO-METODSKÝ ROK 5.7.2012 – 31.12.2013

1150. VÝROČIE PRÍCHODU sv. KONŠTANTÍNA
A METODA – ŠÍRITEĽOV BOŽIEHO SLOVA
A VZDELANOSTI V STAROSLOVIENSKOM
JAZYKU

YEAR OF ST. CONSTANTINE AND METHODIUS

THE 1150TH ANNIVERSARY OF THE
ST. CONSTANTINE AND METHODIUS ARRIVAL
- SAINTS SPREADING THE WORD OF GOD
AND EDUCATION IN THE OLD SLAVONIC
LANGUAGE

slova od Baha

www.nitra.sk
www.biskupstvo-nitra.sk

1150. VÝROČIE PRÍCHODU
SVÄTÝCH CYRILA A METODA

Milí Nitrania, prajem vám veľa šťastia v novom roku 2013!

Na prahu nového roka je vhodná príležitosť zamyslieť sa nad tým, čo sme pre naše mesto urobili, ale najmä, čo treba urobiť v budúcnosti. Vážim si vašu dôveru a chcem spoločne s poslancami mestského zastupiteľstva a pracovníkmi mestského úradu robiť všetko tak, aby som ju nestratil.

Chcem vás aj na začiatku roka ubezpečiť, že všetky svoje sily a schopnosti budeme naďalej venovať rastu prestíže nášho mesta v rámci Slovenska a Európy. Napriek zložitej hospodár-

skej situácii aj počas uplynulého roka plynuli do Nitry významné investície, medzi najväčšie patrili výstavba nájomných bytov, zrealizovali sa rekonštrukcie komunikácií, budov ZŠ a MŠ, polikliniky na Chrenovej, postavilo sa moderné dopravné ihrisko a skatepark. Všetko s cieľom zvýšiť príťažlivosť nášho mesta pre obyvateľov a návštevníkov. Našou trvalou snahou je udržiavať v meste čistotu a poriadok. Verím, že v tomto smere nájdeme pochopenie aj u Vás, milí Nitrania.

Pre nás Slovákov je 1. január

dvojnásobným sviatkom. Presne od 1. januára 1993 sa začala písať novodobá história nášho samostatného štátu a možno aj tí, čo vtedy pochybovali, musia dnes priznať, že vieme stáť na vlastných nohách, žiť a rozhodovať sa presne tak isto ako mnohé veľké národy.

V júli roku 2013 sa Nitra stane dejiskom ústredných osláv 1150. výročia príchodu svätých Cyrila a Metoda. Naše mesto navštívia významné osobnosti, a preto je našou snahou pripraviť sa na tento sviatok čo najlepšie, aby Nitra dôstojne privítala vzácných hostí, ktorí k nám pri tejto príležitosti zavítajú.

Vážení spoluobčania, chcel by som Vám poďakovať za všetko, čo ste pre mesto v starom roku urobili a na prahu nového roka vás ubezpečím, že všetky naše rozhodnutia aj v budúcom roku budeme posudzovať predovšetkým s ohľadom na vás a váš šťastný a spokojný život v Nitre. Zaujímá nás, ako a čím žijete, aké máte problémy a ako vám v tom môžem pomôcť.

Želám Vám, milí občania, aby nám rok 2013 priniesol viac spoločnej radosti zo života, ako rok minulý! Nech rok 2013 je pre každého obdobím pevného zdravia, rodinnej pohody, splnených výziev, dosiahnutých cieľov a pracovných úspechov.

JOZEF DVONČ
primátor mesta Nitra

Ocenili zásluhy politika Pavola Hrušovského, rektora Petra Bielika a riaditeľa divadla Jána Grešša

Na slávnostnom zasadnutí mestského zastupiteľstva 3. decembra v nitrianskej Synagóge ocenilo Mesto Nitra udelením Ceny mesta Nitry **výnimočné osobnosti, ktoré sa výraznou mierou pricinili o rozvoj a zviditeľnenie nášho mesta doma i v zahraničí.**

Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD., rektor Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre prevzal cenu za bohatú vedeckovýskumnú a pedagogickú prácu, výrazný rozvoj vysokého školstva a prezentáciu Nitry v medzinárodnom kontexte, Mgr. art. Ján Greššo, riaditeľ DAB v Nitre za výrazný prínos pre divadelné a filmové umenie, rozvoj kultúry a reprezentáciu mesta Nitry a JUDr. Pavol Hrušovský, poslanec NR SR za dlhoročnú aktívnu prácu v prospech rozvoja mesta Nitry a jeho zviditeľňovanie v medzinárodnom kontexte.

Na úvod odznela báseň v podaní Jána Hrma, slávnostnú atmosféru umocnilo aj vystúpenie mladého huslistu Adama Stanislava Kozolku s klavírnym sprievodom Ivany Zatkovej zo ZUŠ H.

Madariovej v Nitre. Vo svojom príhovore sa primátor vyjadril, že ocenení sú svojimi vynikajúcimi tvorivými činmi inšpiráciou pre všetkých obyvateľov mesta.

„Ocenenie prijímam s uznaním a pokorou. S uznaním, pretože som získal viacero významných ocenení doma i v zahraničí, ale toto je mňa veľkou poctou. Nitra je mesto, kde som sa narodil, vyrastal, kde žijem a pracujem. S pokorou, pretože ocenenie ma zaväzuje, keďže som sa zaradil medzi významné osobnosti, ktoré majú česť nosiť tento titul mesta mladých a mekky poľnohospodárstva,“ povedal rektor Peter Bielik po prevzatí tohto významného mestského ocenenia.

Slovami dotatia a vďaka nešetril ani ďalší ocenený - Ján Greššo, ktorý sa okrem iného vyjadril, že aj

keď sa narodil vo Zvolene a do Nitry s rodičmi prišiel v roku 1965, Nitra sa preňho stala jeho rodným mestom, pretože tu vyrastal. Prevzatie tohto vysokého ocenenia ho zaväzuje. „Vážim si toto ocenenie a som vďačný všetkým, ktorí mi toto ocenenie schválili a doprali, ale pre mňa je najväčšie ocenenie je to, že ľudia sú spokojní s tým, čo robím,“ uviedol Ján Greššo.

Udelenie tohto ocenenia ma naplňa nesmiernym šťastím, ale aj veľkou poctou. Týmto dňom sa pre mňa nič nekončí, ale práve naopak, začína. Chcem vás uistiť, že všade tam, kde budem môcť, budem obyvateľom nášho mesta pomáhať tak, ako pomáhať budem môcť. V týchto vzácných chvíľach, ktoré prežívam, som vám nesmierne zaviazaný,“ povedal po prevzatí Ceny mesta poslanec Pavol Hrušovský.

Všetci ocenení uistili, že týmto dňom sa pre nich nič nekončí. Práve naopak, čaká ich ďalšia práca pre rozvoj nášho krásneho starobylého mesta pod Zoborom.

Univerzitný profesor Peter Bielik sa narodil v roku 1952 v Nitre a pôsobí na tunajšej Slovenskej poľnohospodárskej univerzite (SPU). V roku 1999 ho prezident SR vymenoval za vysokoškolského profesora vo vednom odbore ekonomika a manažment poľnohospodárstva a potravinárstva.

V roku 2010 bol zvolený za rektora SPU. Jeho ambíciou sa stala modernizácia vzdelávacej, výskumnej a sociálnej infraštruktúry univerzity a posilnenie jej medzinárodnej pozície. Je nositeľom čestného titulu *doctor honoris causa* na viacerých zahraničných univerzitách. Peter Bielik sa výrazne pričínal o plodnú partnerskú spoluprácu s mestom Nitra, ktorá sa sústreďuje sa najmä na tvorbu a realizáciu projektov rozvoja SPU a mesta, ako aj projektov vedeckovýskumnej a vedecko-hospodárskej spolupráce, rozvoj spolupráce so zahraničnými partnermi a partnerskými mestami mesta Nitra.

Riaditeľ DAB Ján Grešš sa narodil v roku 1952 vo Zvolene. Štúdium herectva absolvoval v roku 1976 na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Od toho istého roku je členom súboru Divadla Andreja Bagara (DAB) v Nitre. V rokoch 1995 a 1996 zastával funkciu umeleckého šéfa nitrianskeho divadla. Od roku 2001 sa stal riaditeľom DAB. Aj napriek svojej náročnej a zodpovednej funkcii, kedy nitrianske divadlo získalo množstvo domácich ocenení, zú-

časťnilo sa na desiatkach domácich aj zahraničných festivaloch a divácka návštevnosť sa stala v histórii divadla rekordná, zostal verný javisku ako herec. Ján Grešš má na svojom konte množstvo divadelných úloh i bohatú filmografiu a množstvo postáv vytvorených v televíznej hranej tvorbe. Ján Grešš je okrem toho často obsadzovaným dabingovým hercom. Od roku 1998 je aj poslancom mestského zastupiteľstva v Nitre. Je tiež držiteľom Gavalierskeho kríža, ktoré je najvyšším poľským vyznamenaním.

Pavol Hrušovský sa narodil 9. júna 1952 v Mani v okrese Nové

Zámky. V roku 1978 vyštudoval Právnickú fakultu Univerzity Komenského v Bratislave. V rokoch 1989 až 1992 pôsobil ako vedúci právneho oddelenia v nitrianskom spotrebnom družstve Jednota, potom bol prednostom Okresného úradu v Nitre. V rokoch 1990 až 1992 bol poslancom Federálneho zhromaždenia. V rokoch 1992 až 1998 bol poslancom Národnej rady SR za Kresťanskodemokratické hnutie (KDH). Pavol Hrušovský bol zvolený za poslanca NR SR aj vo volebnom období 2002 až 2006. Od roku 2002 do februára 2006 bol predsedom NR SR. V roku 2006 bol opätovne zvolený za poslanca NR SR. Od roku 2000 do roku 2009 bol predsedom KDH. V roku 2011 bol znovuzvolený za predsedu NR SR. Od roku 2012 je opäť poslancom Národnej rady SR. Výrazne sa zaslúžil o rozvoj vysokého školstva a vznik Gymnázia sv. Cyrila a Metoda v Nitre. Vedie dlhodobé podporné aktivity pre Biskupský úrad v Nitre a pre komunitu verbistov v Nitre.

///Text a foto: (SYN)

Medzinárodná konferencia o sv. Cyrilovi a Metodovi

Historicky dôležité 1150. výročie príchodu sv. Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu motivuje významné inštitúcie k dôstojnému pripomenutiu si svojich epochálnych dejín. Aktivít v rámci prebiehajúcich jubilejných osláv sa chce úspešne zhostiť aj univerzita, ktorá už takmer dve desaťročia nosí meno jedného zo solúnskych bratov.

Univerzita Konštantína Filozofa nastúpila na cestu rozvíjania cyrilo-metodskej tradície, ako i šírenia vzdelanosti, humanizmu, demokracie a tolerance. Teda ide o rovnaké atribúty ako tie, na ktorých staval Konštantín Filozof, atribúty, na ktorých stoja záujmy prosperujúcej spoločnosti.

Skutočnosť, že Filozofická fakulta, zamerala pozornosť na kritické vedecké bádanie cyrilo-metodského dedičstva, dosvedčujú viaceré konkrétne kroky. Medzi nimi aj zorganizovanie rozmernej vedeckej konferencie, ktorou chceli usporiadatelia vzdať poctu misii nezmazateľne signujúcej vývoj hodnotového systému našej civilizácie, nášho civilizačného okruhu, našej Európy, ku ktorej patríme a vždy sme patrili. Misii sv. Cyrila a Metoda. Ide o sviatok, ktorý má rozmer nielen cirkevný, ale i občiansky, rozmer nielen historický, ale i súčasný a význam nielen pre každého jedného z nás, ale i pre spoločnosť ako celok. Tieto polohy od seba nemožno oddeliť, pokiaľ chceme porozumieť sami sebe, svojim koreňom, svojej súčasnosti.

Filozofická fakulta UKF usporiadala medzinárodnú vedeckú konferenciu Tradícia a prítom-

nosť misijného diela sv. Cyrila a Metoda pod záštitou prezidenta SR Ivana Gašparoviča v dňoch 13. – 15. novembra 2012. Na organizácii podujatia participovali Konferencia biskupov Slovenska, Rímskokatolícka cirkev – Biskupstvo Nitra, Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, Archeologický ústav SAV, Historický ústav SAV, Nitriansky samosprávny kraj, Mesto Nitra, Nadácia Konštantína Filozofa, Akademický klub FF UKF, Slovenská historická spoločnosť pri SAV a ďalšie vedecké, kultúrne a vzdelávacie inštitúcie. Otvorenia konferencie sa zúčastnili prorektor UKF doc. PaedDr. Miroslav Tvrdoň, PhD., dekan FF UKF prof. PaedDr. Bernard Garaj, CSc., nitriansky diecézny biskup mons. prof. ThDr. Viliam Judák, PhD., ordinár slovenského Vojenského ordinariátu František Rábek, veľvyslanec Macedónska prof. Dr. Gjorgji Filipov, prvý tajomník Veľvyslanectva Srbskej republiky Dušan Vukić, poslanec NR SR Ing. Ivan Štefanec, PhD., riaditeľ Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV doc. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc., riaditeľ Archeologického ústavu SAV PhDr. Matej Ruttkay, CSc., pro-

rektorka Karpatskej univerzity Augustína Vološina v Užhorode prof. Jelena V. Shimko, PhD. riaditeľka Inštitútu macedónskej literatúry Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Skopje prof. Maja Jakimovska-Tosich, Ph.D. i ďalší vzácní hostia.

Zámerom organizátorov konferencie bolo vyzdvihnúť prínos diela solúnskych bratov pre minulosť, súčasnosť i budúcnosť, zhodnotiť aktuálne poznatky interdisciplinárneho výskumu a zvýrazniť miesto Nitry ako križovatky Európy a duchovného dialógu. V programe konferencie vystúpilo 80 odborníkov z viacerých európskych krajín ako Macedónsko, Poľsko, Srbsko, Bulharsko, Ukrajina, Ruská federácia, Bielorusko, Taliansko, Česká republika a Slovensko. Program konferencie prebiehal v troch sekciách, ktoré odzrkadľovali výskum vo viacerých vedných disciplínach – archeológii, histórii, jazykovede, literárnej vede, pedagogike, teológii, religionistike, filozofii, etike či kulturológii. K popredným odborníkom, ktorí na podujatí vystúpili, môžeme radiť prof. PhDr. Alexandrá T. Ruttkaya, DrSc., Dr. h. c. prof. PhDr. Richarda Marsinu, DrSc. či prof. PhDr. Petra Libu, DrSc.

Jej jedinečnosť spočívala hneď v niekoľkých faktoch – spolu s našou univerzitou sa jej organizácie iniciatívne chopili mnohé inštitúcie, cirkevné, štátne, samosprávne i akademicke ustanovizne. Je to výrazom a potvrdením ich mimoriadne úzkych a intenzívnych vzťahov. Nie vždy samozrejmy je i črtajúci sa interdisciplinárny a nadnárodný prierez problematiky, ktorá si to obzvlášť mimoriadne vyžaduje. Na konferencii zazneli prednášky špičkových vedcov i

bádateľov z najmladšej generácie. Rozmernosť konferencie dokazovali i mnohé sprievodné kultúrne podujatia – výstavu s názvom Posvätný odkaz s podtitulom Cyril a Metod v slovenskom výtvarnom umení v Galérii na schodoch Katedry kulturológie Filozofickej fakulty UKF, expozíciu prác študentov Strednej odbornej školy v Hlohovci na tému sv. Cyril a Metod, jedinečnú výstavu zbierok vzácných kníh z fondov nitrianskeho diecézneho biskupa a Univerzitnej

kníhnice UKF či slávnostný koncert v katedrálnom chráme – Bazilike sv. Emeráma na Nitrianskom hrade. Pre účastníkov akcie organizátori pripravili odbornú prehliadku Nitrianskeho hradu a slávnostnú recepciu v rezidencii nitrianskeho sídelného biskupa. Podujatie bolo realizované s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR a Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR.

/// Text: (SYN)

Projekt Seniori v akcii Nestaňte sa obeťou trestných činov

Nedôvera seniorov k svojmu okoliu a pocit strachu z útoku na svoju osobu sa stali jedným z prvotných dôvodov na zrealizovanie **projektu Seniori v akcii**, zameraného na zvýšenie kvality života seniorov. Realizáciu projektu podporila Rady SR pre prevenciu kriminality.

Hlavným cieľom projektu, ktorý realizuje Mestská polícia v Nitre, je dosiahnuť zníženie páchania trestnej činnosti na osobách v post produkčnom veku, pomocou zvý-

šenia vedomostných a sociálnych zručností, obmedzením príležitostí páchania trestnej činnosti na senioroch ako aj vytvorením dobrovoľníckej skupiny z radov seniorov, ktorým nie je

ľahostajný osud menej aktívnych a kriminalitou ohrozených rovesníkov. Informácie, rady a odporúčania ako sa chrániť pred nebezpečenstvom majú možnosť získať, formou skupinovej besedy, doplnenou powerpointovou prezentáciou a prezentovaním reálnych príkladov z praxe. Získané teoretické poznatky z oblasti ochrany života, zdravia a majetku si z vlastnej iniciatívy viacerí precvičili riešením modelových problémových situácií.

Upevňovanie získaných informácií bolo podporené distribúciou informačno - edukačných materiálov a motivačných predmetov. K spolupráci na projekte bolo oslovených osem zariadení

pre seniorov, seniorské kluby a miestne pobočky Jednoty dôchodcov na Slovensku pôsobiace v meste. Všetky oslovené inštitúcie privítali aktivitu Mestskej polície a tak ako klienti v ich zariadeniach sa tešili zo zrealizovaných besied. Zatiaľ sa nepodarilo namotivovať seniorov k aktívnej činnosti zameranej na „vzdelávanie“ svojich rovesníkov“ v oblasti prevencie kriminality na senioroch. Čo sa však podarilo je nadviazanie spolupráce s viacerými zo zariadení pre seniorov, kde v podobných aktivitách plánuje Mestská polícia pokračovať aj po skončení projektu. Veríme, že realizácia projektu je pre seniorov prínosom v získavaní nových informácií, skúseností a zručností, čo sa následne odzrkadlí aj na skvalitnení ich života a dosiahnutí vyššieho pocitu bezpečia. Projekt bol podporený z finančných prostriedkov Rady vlády Slovenskej republiky pre prevenciu kriminality.

Nebudem obeťou krádeže ani podvodu!

V spoločnosti sa nechváľte, že vlastnité cennosti (šperky, väčšiu sumu peňazí...) na ulici, v obchode neukazujte obsah svojej peňaženky, používajte bankovky nižšej nominálnej hodnoty,

- nenoste so sebou väčšiu sumu peňazí a na platenie využívajte platobné karty so stanoveným nízkym
- denným limitom (ak by vás niekto o kartu okradol alebo priužil uviesť PIN kód, neprídete o veľa), pred výberom hotovosti z bankomatu sa presvedčte, či sa v blízkosti nezdržiava podozrivý človek a spolu s platobnou kar-

tou nenoste na lístočku napísaný PIN kód

- peniaze a osobné doklady noste oddelene (v peňaženke peniaze, v obale doklady), určite nie viditeľne, napr. v zadnom vrecku nohavíc,
- kabelky a tašky noste riadne uzatvorené vedľa seba a nenechávajte ich bez dozoru
- nepožičiavajte peniaze ľuďom, ktorých dobre nepoznáte a už vôbec neznámym osobám, ktoré vás pod zámienkou rôznych emotívnych príbehov oslovia a podvodom sa vás snažia pripraviť o úspory,
- zbytočne sa nekontaktujte s cudzími osobami, hlavne ak vás oslovia vetou: „Dobrý deň, ja vás poznám. Nie ste vy...“, „Dobrý deň pani Nováková, ako sa máte...“
- nedovoľte nikomu, aby vás súril niečo podpísať (zmluvu, dokument), pozorne čítajte i malé písmenká, ak niečomu nerozumiete, požiadať o čas a opýtať sa niekoho, komu dôverujete, bez konzultácie s príbuznými alebo právnikom nepodpisujte dokumenty s neznámymi osobami
- dajte si pozor na osoby, ktoré

tvrdia, že sú zamestnancami firiem, organizácií alebo štátnych agentúr, ktoré vám sľubujú zadarmo získať späť peniaze od podvodníkov, overte si totožnosť pracovníkov, ktorí neohlásene prišli odpísať vodu, elektrinu alebo plyn (žiadajte predložiť preukaz, zavolajte na príslušný úrad alebo inštitúciu, či je ich návšteva oprávnená) ak máte pochybnosti, ponúkanú službu odmietnite,

- kabelky a tašky noste riadne uzatvorené vedľa seba, nedávajte ich do nákupného vozíka
- peniaze a osobné doklady noste oddelene (v peňaženke peniaze, v obale doklady), určite nie viditeľne napr. v zadnom vrecku nohavíc (stiesnený priestor, tlačienica v malých priestoroch ako obchod, či autobus, bývajú vyvolané zámerne na odľúštenie pozornosti pri vreckovej krádeži),
- vyhýbajte sa tmavým miestam, podchodom, slabo osvetleným miestam, neupraveným alebo neosvetleným parkom, skupinám podgurážaných ľudí a hlučným krčmám

- v prostriedkoch mestskej hromadnej dopravy si sadajte čo najbližšie k vodičovi alebo k východu,
- na prechádzky sa vyberte radšej s priateľmi, rodinou, ako sám
- mobilný telefón noste vždy tak, aby ste mali nad ním kontrolu, majte ho vždy pri sebe, na verejnosti ho zbytočne neukazujte, majte ho zabezpečený ochranným kódom a jeho odcudzenie nahláste neodkladne na políciu a mobilnému operátorovi na jeho zablokovanie
- ak idete vyplatiť na poštu šeky, či si prevziať dôchodok, nechodte sami, ak už musíte, pred odchodom sa presvedčte, či vás niekto nesleduje, v prípade podozrenia počkajte na niekoho známeho, kto vás odprevadí domov,
- zbytočne sa nekontaktujte s cudzími osobami, hlavne ak vás oslovia vetou „Dobrý deň, ja vás odniekiaľ poznám...“, „Dobrý deň pani Nováková, ako sa máte...“
- najmä u osamelo žijúcich osobách a ženách je vhodné mať menovku na dverách v množnom čísle alebo v mužskom rode (napr. rod. Nováková, Novákovci)
- neotvárajte neznámym osobám, ktoré pri dverách zazvonia a ponúkajú na predaj rôzny tovar alebo výhru,
- dvere bytu, či vchodovú bránu domu majte uzamknutú aj vtedy keď ste doma – „Bezpečné dvere sú len zamknuté dvere!“
- nikdy neotvárajte dvere bez ich zaistenia správne nainštalovanou a pevnou retiazkou,
- neverte každému, kto vás za dverami požiada o pohár vody,

- možnosť zatelefonovať si od vás, prípadne pomoc pri nevoľnosti....pomôcť môžete aj bez otvorenia dverí napr. zavoláte pomoc k vašim dverám telefonicky alebo z okna,
- odmietnite bezdôvodne ponúkanú pomoc, o ktorú ste sami nepožiadali, často krát ide o zámienku páchatela dostať sa do vášho bytu/domu,
- v prítomnosti neznámych osôb nevyberajte z uschovaných miest peňažnú hotovosť a ceny,
- v prípade podozrivého správania osoby, ktorá sa snaží pod rôznymi zámkami neodbytné dostať do bytu, ihneď kontaktujte políciu...
- cenné veci si odfotografujte, opíšte výrobné čísla drahších

Súčasťou projektu v rámci úspešnej prezentácie a propagácie Nitry doma aj v zahraničí je aj nový reprezentačný film o Nitre

- spotrebičov, v prípade odcudzenia to môže pomôcť usvedčiť páchatela
- ak čakáte na cudzieho človeka, napríklad osobu reagujúcu na inzerát, požiadajte niekoho z blízkych alebo priateľov, aby bol s vami doma,
- dodržujte zásady cestnej premávky – po chodníku chodte vpravo, tam kde chodník nie je po ľavom okraji vozovky, za tmy a zníženej viditeľnosti sa označte reflexným prvkom, ako cyklisti po chodníku bicykel tlačte a nezabudnite na reflexný odev a prilbu pri jazde mimo obce.

„5 N“ v kontakte s neznámou osobou:

- NEhovorím** – o sebe, svojej rodine, o svojich problémoch..
- NEdávam** – informácie o sebe, o rodine, jedlo, peniaze...
- NEotváram** – dvere bytu, bránu domu, peňaženku, svoje „srdce“...
- NEpodpisujem** – dokumenty, zmluvy bez konzultácie s rodinou...
- NEbojím sa** – nenechám sa zstrašiť, aktívne sa verbálne bránim...

Ako sa správať pri okradnutí, napadnutí:

Zachovajte pokoj, ak nemôžete ujsť, spolupracujte s páchatelom a dajte mu veci, o ktoré vás žiada.

Ihneď kontaktujte políciu - každá minúta je cenná.

Počas komunikácie s políciou sa snažte byť pokojný, uveďte svoje meno, priezvisko, presnú adresu, telefónne číslo, popíšte presne a čo najstručnejšie čo sa vám stalo. Ak ste si zapamätali výzor útočníka, pokúste sa ho čo najpodrobnejšie popísať (fyzické zvláštnosti, jazvy, tetovanie), pri vozidlách farbu, typ, evidenčné číslo, viditeľné poškodenia, doplnky, smer jazdy, počet spolucestujúcich, prípadne ich popis...

Ak ste boli pri napadnutí zranení, pred podaním oznámenia na políciu navštívte lekára za účelom ošetrenia a vystavenia potvrdenia o ošetrení a zraneniach, ktoré vám boli spôsobené.

Podporila Rady SR pre prevenciu kriminality

Archeopark v areáli bývalých kasární pod Zoborom nám budú závidieť mnohé stredoeurópske mestá

Určite Nitrania sledujú aktivity, ktoré sa dejú okolo **územia bývalých kasární pod Zoborom**. Už od roku 2008, keď mesto územie dostalo do správy Mesta Nitra rozhodnutím o delimitácii nadbytočného majetku Ministerstva obrany SR sa uvažuje o vhodnom využití tohto územia.

Vlastníctvo pozemkov je evidované na Rímskokatolícku cirkev Sídlná kapitula v Nitre. Malá časť pozemkov je evidovaná vo vlastníctve Archeologického ústavu SAV v Nitre. Objekty nachádzajúce sa vo vymedzenom území bývalých kasární sú vo vlastníctve Mesta Nitra (34 budov) a Archeologického ústavu SAV v Nitre (12 objektov).

Lokalita Martinského vrchu v Nitre v historickom vývoji mala dôležitú úlohu a viacero činiteľov v jednotlivých obdobiach dávalo tomuto miestu charakter centrálného územia. Bolo tam tomu aj v období, keď do okolia Nitry prišli slovanské kmene. Dostupné podklady dokumentujú fakt o mimoriadne intenzívnom osídlení najbližšieho okolia Nitry v 9. storočí. Archeologické nálezy v Nitre dokazujú pomerne husté osídlenie územia mesta v období Veľkej Moravy v roku 830 a 880 až 907. Rozsiahle hradisko, ktorého vznik možno datovať do druhej polovice 8. storočia a ktoré malo významné postavenie v dejinách Nitry bolo hradisko na Martinskom vrchu. Areál hradiska s rozlohou 20 ha bol z troch strán obohraný valom

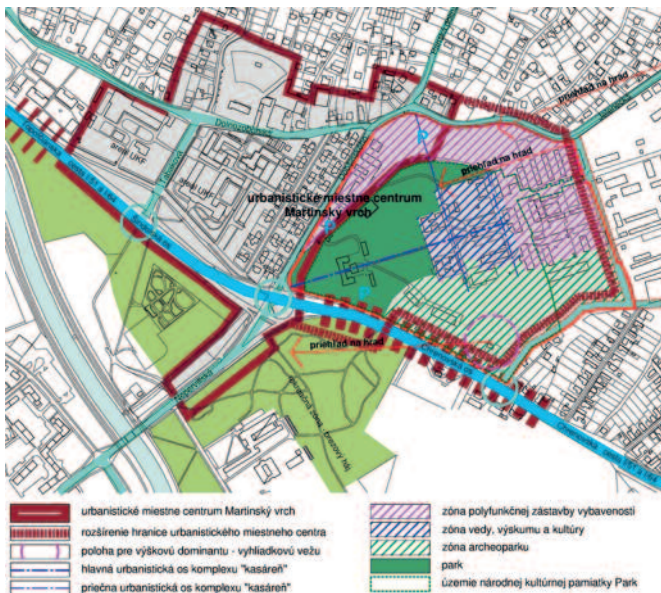

a z jednej priekopou. Mohutné opevnenie tvoril drevozemný val. V areáli hradiska bol umiestnený kostol z 9. storočia.

Vojenský sústredovací tábor Uhorska

Významným mestotvorným prvkom, ktorý Nitra dostala v 80-tych rokoch 19. storočia bola vojenská posádka a jej barakové kasárne za riekou na Martinskom vrchu. Bol to jeden z piatich vojenských sústredovacích táborov Uhorska, v ktorých sa zhromažďovali a formovali útvary z okolitých posádok. Prvú

časť tábora dokončili 18. augusta 1882. Celý „šiator tábor“, ako sa vtedy nazýval, tvorilo 10 murovaných budov a 24 drevených barakov so všetkým potrebným príslušenstvom na ubytovanie 300 stálych a 1200 prechodných vojenských obyvateľov. Kasárne v roku 1887 počas veľkého vojenského cvičenia (manévrov) navštívil osobne cisár František Jozef I. so svojim sprievodcom. Pri tejto príležitosti areál skultivovali a parkovo upravili. Zrealizovala sa výsadba okrasných stromov a krov, dodaných zo šľachtických sídel v župe.

História núti k zamysleniu

Táto bohatá história nás vedie k vážnemu zamysleniu sa ako využiť toto územie v súčasnosti aj s ohľadom na budúcnosť. Úloha to nie je ľahká. Na tému zoborských kasární bolo vypracovaných mnoho študentský, odborných aj laických riešení, návrhov a vízií. Všetky sa zhodli v konštatovaní, že toto územie je výnimočné nielen historicky, ale i svojou polohou, významom a duchom miesta.

Mesto prostredníctvom útvaru hlavného architekta zabezpečilo vypracovanie Urbanistickej štúdie „Areál kasární pod Zoborom v Nitre“, ktorá definuje základné princípy nakladania s týmto územím z pohľadu ideového, územno-plánovacieho a funkčne priestorového.

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky v roku 2010 vyhlásil

za národnú kultúrnu pamiatku kasáreň s areálom v Nitre aj s pamiatkovými objektmi.

Vo vymedzenom území kasární je predpoklad možnosti výskytu archeologických nálezísk zachytávajúcich pozostatky pôvodných osídlení. Na vyme-

Súčasťou projektu v rámci úspešnej prezentácie a propagácie Nitry doma aj v zahraničí je aj nový reprezentačný film o Nitre

dzenom území sa nachádza plocha súvislej stromovej zelene ktorá je evidovaná ako národná kultúrna pamiatka Kasáreň – park.

Územie rozdelené na niekoľko častí

Celé územie 23 ha je rozdelené na niekoľko funkčno-priestorových častí, ktoré sú previazané jestvujúcim parkom.

Zámerom návrhu je otvoriť areál a zapojiť jeho územie do urbanistickej štruktúry mesta pri rešpektovaní zachovania historický významového kontextu daného územia a vytvoriť podmienky pre prezentáciu kultúrneho dedičstva a tradície na území mesta Nitra formou prezentácie archeologických nálezov v priestore navrhovanom s významom archeoparku.

Popri ulice Dobšinského a Jeleneckej ulice sa bude formovať spoločenská a komerčná zóna v kompaktnej zástavbe s preferenciou zložiek školstva, obchodu, služieb, kultúry, prechodného ubytovania a doplnkového trvalého bývania s vytvorením prechodov do zóny parku a centrálneho vstupného priestoru do „historickej“ časti územia na Martinskom vrchu.

Vznikne archeopark

V priestore pôvodnej historickej zástavby sa bude formovať zóna s prevádzkami zameranými na vedu, výskum a prezentáciu histórie miesta s prepojením na územie vymedzené pre špecifický účel prezentácie a to archeologických nálezov a spôsobu života v 9. storočí – tzv. ARCHEOPARK, ktorý by mal v budúcnosti Nitrú prezentovať ako významné historické centrum.

Vo východnej časti areálu, kde sú jestvujúce budovy stavebno-technicky a historicky nevýznamné sa tento priestor navrhuje riešiť ako polyfunkčnú zónu pre zložky vybavenosti a prechodného alebo trvalého bývania.

Symbol Veľkomoravskej ríše

Nitra je symbolom Veľkomoravskej ríše a matkou slovenských miest. Letný pohľad dnešného návštevníka mesta o tom asi nepresvedčí. Z veľkej časti neupravené Staré mesto, s obmedzeniami prístupný hrad či absencia vyhlídkových trás, neodrážajú jej skutočný význam. Pod takýmto zdanlivo nepríťažlivým obalom je v skutočnosti skryté množstvo unikátnych dokladov o význame nitrianskeho priestoru vo viac, alebo i menej vzdialenej minulosti. V najväčšej miere sa o získavanie týchto informácií zaslúžila archeológia.

Ku kľúčovým lokalitám Nitry patrí Martinský vrch, kde v priestore bývalých kasární pod Zoborom bolo veľkomoravské hradisko. V tejto lokalite sú odkryté základy dvoch kostolov – románskeho a pod ním veľkomoravského.

Vznikne skanzen archeologických nálezov

V južnej a západnej polohe územia bývalých kasární, na plochách kde boli archeologickým prieskumom objavené prvky pôvodného osídlenia z 9. storočia a staršie, bude vytvorený skanzen archeologických nálezov - ARCHEOPARK, ktorý by bol prezentačným miestom

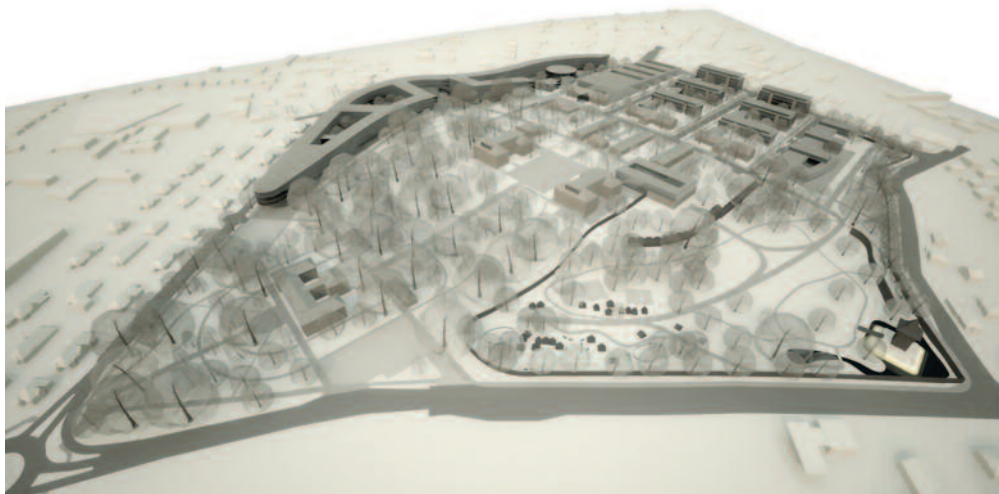
Súčasťou projektu v rámci úspešnej prezentácie a propagácie Nitry doma aj v zahraničí je aj nový reprezentačný film o Nitre

histórie daného miesta a Nitry a v určitej forme aj oddychovou zónou Nitranov a návštevníkov mesta.

Tento priestor sa stane prezentačným miestom historickej rekonštrukcie pôvodného osídlenia a obydľí remeselníckej osady a archeologických nálezov z obdobia 9. storočia.

Strážna veža a domy Keltov a Starogermánov

Návštevník si prezrie relikty zostatkov pôvodného kostola z doby veľkomoravskej, priestorovú projekciu kostola a jeho vývojových etáp, oboznámi sa s históriou a významom miesta Martinský vrch, ale aj s významnými lokalitami na území mesta Nitra a jeho okolia, vstúpi cez repliku rekonštrukcie pôvodného opevnenia hradiska a vstupnú bránu do hradiska do priestoru predhradia, prezrie si fragmentárne repliky typov opevnení slovanských hradísk, strážnej veže, vstúpi do keltského či germánskeho domu, poprechádza sa po staroslovanskej osade a prezrie si nálezy odkrytých pohrebísk. Prezrie si repliky obydľí, remeselníckych dielní, hospodárskych objektov a pôvodné prvky remeselníckej (alebo roľníckej) osady. Pri rôznych spoločensky a historicky významných výročiach a kultúrnych podujatiach, ale aj pravi-

delných akciách bude možné prezentovať rôzne dávne remeslá a techniky (tkáčstvo, kováčstvo, sklárstvo atď.) či výjavy do života našich predkov.

Unikátny kultúrny, historický a ná- učný celok

Na realizáciu zámeru vytvorenia priestoru pre prezentáciu našej histórie je nevyhnutná spolupráca mesta Nitry, regionálnych inštitúcií (Nitrianskeho samosprávneho kraja), štátnych inštitúcií (Ministerstva kultúry SR), inštitúcií ochrany pamiatok (Pamiatkového úradu SR, Krajského pamiatkového úradu, Archeologického ústavu SAV) ale aj podpora súkromnej spoločenskej sféry (podnikatelia a skupiny zainterovanej verejnosti) pre upevnenie kultúrnej prísluš-

nosti. Realizovaný zámer ARCHEOPARKU v kontexte s dnes prístupnými pamiatkami na území mesta by v Nitre v priebehu troch až piatich rokov

Súčasťou projektu v rámci úspešnej prezentácie a propagácie Nitry doma aj v zahraničí je aj nový reprezentačný film o Nitre

mohol vzniknúť unikátny kultúrny, historický a náučný celok, ktorý by Nitre mohli závidieť mnohé stredoeurópske mestá.

Je isté, že realizácia takéhoto zámeru spätne podporí rozvoj múzeí a historicky hodnotných nehnuteľností v meste a Nitra sa tak môže zaradiť medzi významné centrá cestovného

ruchu cieľenej prezentácie slovenskej a stredoeurópskej histórie a tým bude pútať záujem návštevníkov zo Slovenska i zo zahraničia.

V súčasnosti Mesto Nitra prostredníctvom útvaru hlavného architekta zabezpečuje prerokovanie urbanistickej štúdie so štátnou správou, majiteľmi pozemkov a nehnuteľnosti, samosprávnym krajom a ďalšími inštitúciami, aby návrh získal reálnejšiu podobu ďalšieho vývoja.

Ing. arch. Jozef Hrozenský
hlavný architekt mesta Nitra

Listovanie v starých kronikách

Nitrianska mestská kronika poskytuje zaujímavé čítanie. Už v októbrovom časopisu sme vám ponúkli zaujímavé listovanie v kronikárskych záznamoch z roku 1919, keď 1. svetová vojna priniesla rozpad Rakúsko-uhorskej monarchie a vznik Československa. Historické zmeny neobišli ani Nitru, ktorá sa dostala do procesu hlbokých spoločenských a politických zmien.

Založenie TJ SOKOL

Dňa 9. januára 1919 bola v Nitre založená telocvičná jednota Sokol v Nitre hlavne zásluhou Dr. Bertoviča. Jej začiatky boli ťažké, ale pričinením starostu Sokol nezahynul, ale naopak, príspevom tunajších Slovákov a medzitým prisťahovaných Moravanov a Čechov tunajšia Jednota Sokol, „cítejeme: rozopíala víťazne svoje krídla“, ktorých rozmach prebudil nielen Slovákov v Nitre, ale aj v celom okolí k novému krásnemu životu ...Prvé valné zhromaždenie sa konalo 23. 2. ako mimoriadne. Členmi SDokola

boli: župna Dr. L. Okánik, meštánska Dr. Bertovič, župný poradca Dr. Ivan Štefánik, biskupský tajomník Dr. Jozef Tiszo, riaditeľ gymnázia Jozef Rosim, katechét Jozef Haša a iní.

Príchod župana Dr. Okánika

Dňa 18. januára 1919 prišiel do Nitry zvláštny vlak, ovenčený a ozdobený slovenskými zástavami obsadená občanmi a občiankami z Uhorskej Skalice, ktorí vyprevádzali až sem prvého slovenského nitrianskeho župana Dr. Ľudovíta Okánika, farára z Uhorskej Skalice. Dr. Okánik sa ujal vedenia župy po

ostatnom maďarskom županovi Júli J. Madocsányim, bývajúcim na Egerpusze pri Veľkom Lapáši. V Leopoldove si prisadol do toho istého vlaku Dr. Pavel Blaho, ktorý mal za ministra Dr. Šrobára, zastupovať čl. vládu pri inštalácii novovymenovaného župana. Cestou do Župného domu viali už na mnohých domoch slovenské zástavy. Pri bráne stáli sluhovia Župného úradu a uvádzali hostov do Veľkej dvorany, ktorá bola vyzdobená.

Inštalácia župana

Pri inštalácii predniesol župan dlhú reč, v ktorej vopred

vyličil porobu Slovákov za Uhorská a potom ich prebudenie. Zmienil sa o zásluhách slovenských a českých legionárov a o Sokolstve, ktoré nám všetci s tatíčkom Masarykom a Štefánikom vydobyli slobodu. Táto reč, rovnako ako reč zástupcu čl. vlády Dr. Blahu, vyvolala ohromný jasot a nadšenie prítomných, ktorí zaplnili nielen veľkú dvoranu, ale aj všetky priľahlé miestnosti Župného domu.

Radošovský dievčenský spevok v malebných krojoch pod vedením učiteľa Jozefa Ozábalu, neskoršieho nitrianskeho školského dozorca, zaspieval slávnostné spevy. Inštalácia župana bola zakončená zaspievaním našich národných hymien. Krátko po svojom príchode do Nitry prijal župan Dr. Okánik na audiencii čelné osoby a hlavne vládou vymenovaného prvého slovenského mešťanosta Nitry Dr. Štefana Bertoviča. Po malej porade s Dr. Bertovičom odovzdal župan správu mesta, ktorú doteraz viedla Slovenská národná rada, Správnej komisii s Dr. Bertovičom na čele. Tá mala prvé riadne zasadnutie 25. januára 1919.

Druhý slovenský mešťanosta

Za druhého slovenského mešťanosta v Nitre bol vymenovaný županom Dr. Okánikom bývalý dlhoročný úradník v Uhorskej Skalici Karol Cobori, ktorý prevzal úrad 11. marca 1919 od Dr. Bertoviča, ktorý bol povolaný na ministerstvo do Prahy. Novovymenovaný mešťanosta Karol Cobori začal dňa 22. marca 1919.

Problémy s ubytovaním vojska

Na schôdzi Mestskej správnej komisie zo dňa 1. februára 1919 sa poukazovalo na mimo iného na bytové a finančné problémy s ubytovaním vojska, ktorého je v meste mnoho. dôstojníci platia denne len 70 halierov, kdežto mesto podľa zákona musí doplácať za nich 3 Kčs a 30 halierov. Rozhodlo sa preto, aby bytový úrad bytné zvýšil - izbu s posteľou na 40 Kčs, s dvoma posteľami 60 Kčs.

Štrajk maďarských úradníkov

Dňa 5. februára 1919 prišiel do Nitry za účelom zosilnenia posádky legionársky pluk 33 a delostrelecký pluk č. 5, lebo za Maďarska začali sa na Slovensko šíriť veľmi znepokojujúce ohrožujúce celistvosť nášho mladého štátu. Po príklade iných slovenských miest a na rozkaz Budapešti, začala vo februári 1919 veľká časť maďarských nitrianskych zriadencov od dráhy, pošty, sedrie (súdu) a finančného riaditeľstva z politických dôvodov štrajk. Chceli ním na rozkaz Budapešti (Pešti) český režim v Nitre znemožniť. Ani na vyzvanie sa do služby nevrátili a zloženie sľubu Československej republiky odopreli a tak boli zo služby prepustení a čiastočne aj z krajiny vyhostení. Mnohí tento nerozvážny krok dosiaľ banujú, keď vidia šťastných svojich kolegov, ktorí sa nedali zlákať jalovými sľubmi Pešti a vernosť republiky zložiť neodopreli.

Zoštátnenie meštianskej školy

Tunajšia meštianska škola bola predtým súkromná a len od jedného roku je obecnou. S prevza-

tím tejto školy taká tarcha padla na mesto, že ju toto znášať nemôže. Preto uzavrela mestská správna komisia, že túto školu štátu odovzdá. Na toto uzavretie oznámil tunajší školský dozorca podmienky, za ktorých by sa zoštátnenie urobiť malo.

Odpredaj mestského žrebčince

Mesto Nitra zamýšľalo nad odpredať štátu žrebčinec, bol vyzvaný od mešťanostu Coborihlo štátny stavebný úrad, aby ocenil budovy žrebčince. Štátny stavebný úrad odhadol cenu Mestského žrebčince na 2 344 769 Kčs.

Začiatky gymnázia

Dňa 10. mája 1919 prišiel do Nitry vládny referent Dr. Antonín Štefánek. Vypožičal miestnosti ústavu pre slovenský náukobeh a poveril správcu jeho Jána Damborského, župného nadarchivára a už 27. mája 1919 bolo prvé vyučovanie. Prvý školský rok otvoril slávnostne prvý slovenský nitriansky župan Dr. Ľudovít Okánik. Profesormi boli: Štefan Bezák, Dr. Eugen Filkorn, Jozef Hašša, Karol Jedlička, Matúš Kaleta, Antonín Stupka, Jozef Skrzypiec a Karol Vik. Bolševický vpád na Slovensko prerušil vyučovanie na 7 dní. Dňa 18. júna prevzal správu ústavu správca učiteľského ústavu v Plzni František Žundálek.

Za kroniky mesta Nitry
spracovala: Ľudmila Synaková

Nitrania sa dožívajú vysokého veku

Martin Holka z Nitry, pôvodom z Ivanka pri Nitre ani sám neveril, že sa dožije takéhoto veku. S manželkou, ktorá zomrela pred niekoľkými rokmi, vychovali tri deti. Radosť mu robí veľká rodina, ktorá mu dodáva chuť žiť. Síce slabšie počuje, ale veľmi rád sa aj sám poprechádza. Pozná aj recept na dlhovekosť. Prezradil ho svojej rodine, starostlivým susedom a priateľom. K vzácnemu životnému jubileu mu zagratulovali zástupcovia primátora Nitry Štefan Štefek a Ján Vančo Oslávenec pracoval v Azbestocementových závodoch na doprave. Napriek vysokému veku teší dobrému zdraviu a vitalite, ktorú by mu mohli závidieť aj mladší seniori.

V piatok 30. novembra sa Alžbeta Zsakayová z Nitry – Kalvárie dožila 100 rokov. Pri tejto príležitosti jej zablahoželali rektor UKF Libor Vozár a zástupca primátora mesta Nitry Štefan Štefek. Pani Zsakayová učila vyše 20 rokov hudobnú výchovu na vtedajšej Pedagogickej fakulte v Nitre. Vo voľnom čase najradšej číta.

Dcéry politických väzňov zablahoželali sr. Elene Tencerovej zo Spoločnosti dcér kresťanskej lásky v Nitre – Šindolka ku krásnemu dovŕšeniu 95 rokov života. Táto pozoruhodná rehoľníčka je na svoj vek vitálna, vyučuje ešte nemčinu a francúzštinu. Na svoj vek má vynikajúcu pamäť.

Zoznam pamätihodností Nitry rozšírili

Zoznam pamätihodností mesta Nitra sa rozšíril o ďalšie objekty, ktoré si podľa mestského zastupiteľstva zaslúžia zvýšenú starostlivosť a ochranu. Mestské zastupiteľstvo rozhodlo o tom, že pôvodných 38 nehnuteľností zo zoznamu sa rozšíri o ďalších 57 budov, sôch a pamätníkov. Evidencia kultúrnych pamiatok a pamätihodností je súčasťou všeobecne záväzného nariadenia (VZN), ktoré mesto prijalo v roku 2009. Jeho cieľom bolo vytvorenie podmienok na dôslednejšiu starostlivosť o objekty s historickou, kultúrnou, architektonickou, spoločenskou či umelecko-remeselnou hodnotou.

V roku 2009 sa do evidencie dostali predovšetkým historické budovy. Tento

rok k nim pribudli ďalšie, okrem nich aj päť sôch Krista, Mariánske sochy a stĺp, deväť pamätníkov, dvadsať sôch a jedna sochárska kompozícia. Medzi sochami sú napríklad vyobrazenia československého prezidenta T. G. Masaryka a Fraňa Mojtu, starostu Nitry z rokov 1932 až 1945. Do evidencie pamätihodností bola zaradená aj socha vodcu svetového proletariátu Vladimíra Iljiča Lenina, ktorá pred rokom 1989 stála na Leninovom, dnešnom Svätoplukovom námestí, a v súčasnosti stojí vo dvore Mestských služieb. Spoločne so sochou V. I. Lenina sa v jednom zozname ocitla aj socha známeho Corgoňa, socha kniežaťa Pribinu, súsošie vierozvestcov Cyrila a Metoda a socha svätého Floriána a svätého Jána Nepomuckého.

Okrem budov, sôch a pamätníkov sa do evidencie dostali aj dve historické komunikácie na hradnom kopci a v centre mesta.

Vypracovaná evidencia pamätihodností je otvorený dokument, ktorý sa bude dopĺňať o ďalšie objekty rôzneho charakteru nesúce pamiatkové hodnoty. Predložený návrh nedeľol podkladom na určenie poradia v otázke financovania obnovy pamätihodností na území mesta, pretože prioritne sa obnovujú objekty s výraznou pamiatkovou hodnotou, v narušenom stave a v závislosti od výšky schválených finančných prostriedkov na tento účel.

/// Text: (RM)

/// Foto: (SYN)

Povedali si "áno"

17. NOVEMBER

Ladislav Kudry a **Viera Lazárová**, obaja z Čakajoviec
Štefan Mazúch z Levíc a **Martina Harvanová** z Nitry

24. NOVEMBER

Ján Korček a **Martina Oľšáková**, obaja z Nitry
Pavel Šimko z Lužianok a **Lenka Zabáková** z Nitry
Michal Matuš a **Katarína Straková**, obaja z Nitry

1. DECEMBER

Miloslav Paluš z Nitry a **Kristína Baumanová** zo Zbehov

8. DECEMBER

Vladimír Hrčan zo Srbskej republiky a **Jasna Šuljanová** z Nitry
Martin Kováč z Veľkej Doliny a **Jana Janesová** z Nových Zámkov

12. DECEMBER

Marián Sekereš a **Jana Pinkavová** obaja z Nitry
Martin Cagán zo Šurian – Nitrianskeho Hrádku a
Alžbeta Keselyová z Nitry
Tomáš Czuczor z Nitry a **Dana Schinglerová** zo Šale
Pavol Moravčík z Výčap–Opatoviec a **Andrea Krízanová** z Nitry

Jubilanti

V januári sa významného životného jubilea dožívajú títo občania

75 ROKOV

Michal Bátovský, Noema Bédiová, Ing. Štefan Bíro, Jozef Brnák, Ing. Jozef Buranský, Eleonóra Cubínková, Viola Částová, Mária Dalošová, Ľudovít Ďuran, Eva Gálová, Amália Gendiarová, Vendelín Gramblička, Irena Heringhová, Agáta Hirgelová, Margita Hochmanová, Rudolf Horeháj, Miroslav Hudec, Ján Chobot, Šarlota Illíková, Agneša Jankovičová, Františka Kapustová, Terézia Kazíková, Silvia Kiselová, Antónia Končová, Anna Korgová, Júlia Kotrusová, Eduard Krasuľa, Jiří Kršňák, Jozef Loviška, Ernestína Mandalová, Eduard Moravčík, Miroslav Ostroľucký, RNDr. Daniel Palumbíny, Irena Póčíková, Ernestína Repčíková, Margita Sliacka, Anna Sollárová, Josef Šenk, Ernestína Šumichrastová, Anna Švecová, Mária Tomová, Sidónia Turáková, Júlia Vargová, Ing. Viliam Vavák, Gariel Vlasák, Alžbeta Vnučíková

80 ROKOV

Irena Babulicová, Irena Balaďová, Júlia Bihariová, Karol Brezina, Tatiana Brezinová, Anna Černáková, Vojtech Filo, Pavel Furstenzeller, Mária Furstenzellerová, Anton Gnonth, Mária Gregušová, Pavol Hlavatý, Mária Horská, Milan Hrivňák, Helena Chobotová, Alexander Kečkeš, Jozef Liso, Emília Macurová, Božena Mareková, Štefan Novotný, Mária Pavlíková, Veronika Pindešová, Oldřich Ptáček, Mária Rejleková, Mária Sečánska, Ing. Rudolf Slovík, Pavlína Surkošová, Terézia Šenkeříková, Jozef Šumichrast, Štefan Turan, Ľudmila Uváčková, Anna Vrbová

85 ROKOV

Zuzana Badinková, Helena Bakošová, Valéria Berecová, Helena Bobulová, Alžbeta Čitáryová, MUDr. Magdaléna Dubravická, Ing. Jozef Ernihold, Dušan Gajdošík, Helena Ho-

lecová, Ing. Bohumil Kollár, CSc., Elena Kostandová, Irena Kyslerová, Pavol Lavo, Valéria Madurkayová, Ján Pavelka, Emília Rafajová, Ľudmila Rišková, Alžbeta Srnková, Štefan Svitač, Irena Švehlová, JUDr. Vladimír Trávníček, Vojtech Valent

86 ROKOV

JUDr. Ján Bradáč, Mária Brathová, Etela Filová, Melánia Hübnerová, Vojtech Kováč, Irena Mackovičová, Anna Mačugová, Ružena Májiková, Priska Marenčáková, Júlia Osterťagová, Margita Osuská, Jozef Padych, Janka Ploščinská, Katarína Prešková, Helena Šimoníková, Pavla Šmehilová, František Šrank, Elena Zatková, František Zíka

87 ROKOV

Michal Bališ, František Béreš, Mária Boháčiková, Anna Čimborová, Konštantín Holobradý, Helena Chválová, Mária Kalnová, Ing. Vladimír Pevný, CSc., Júlia Pospíšilová, Peter Stodola, Margaréta Štolcová, Ľudovít Šuba, Oľga Užovičová

88 ROKOV

Ing. Jozef Belej, Margita Bernáthová, Imrich Bleho, Jozef Cigán, Anton Gábor, Emília Gabulová, Margita Gajdošíková, Mária Gálová, Emília Hankeová, Rozália Konečná, Imriška Raškovičová, Jozefína Šišková, Ing. Michal Tarabáček

89 ROKOV

Mária Balážová, emeritný kardinál Ján Chryzostom Korec, Anna Krajčírová, Margita Kuzmová, Júlia Szalayová, Irma Ševellová, Aurélia Tománeková

90 ROKOV

Emília Cívánová, Margita Ďuríková, Františka

Ivaničová, Gabriela Kováčiková, Mária Kováčová, Božena Pfeiferová, Júlia Slamková, Emília Svetlanská, Viera Šimonidesová

91 ROKOV

Zoltán Adler, Anna Danková, Alžbeta Glesgová, Jolana Karabínová, Mária Pavlovičová, Terézia Svitková, Ing. Karol Škula

92 ROKOV

Anna Bajusová, Anna Feketová, Matilda Hesková, Alžbeta Macáneková, Jozef Preška, Pavol Slovák

93 ROKOV

MUDr. Alexander Gála, Júlia Zákopčanová

94 ROKOV

Ing. Ján Dzunka

95 ROKOV

Mária Kleinová

95 ROKOV

Bartolomej Kolibár, Elena Ondášíková, Helena Zrubcová

96 ROKOV

JUDr. Pavel Vančo

97 ROKOV

Apolónia Mišutová

98 ROKOV

Emília Chobotová

Navždy odišli

V novembri 2012 nás navždy opustili títo občania mesta Nitra

Milan Adamík,
84-r., Dolnohorská 30

Mária Bakitová,
89-r., Mikovíniho 2

Rudolf Baláži,
75-r., Parkové nábrežie 25

Jozef Bliska,
54-r., Mrázova 13

Stanislav Blízik,
54-r., Zvolenská 14

Mária Bóbová,
81-r., Hlboká 65

Ing. Peter Brat,
66-r., Novozámocká 125

Ing. Jozef Čibík, CSc.,
56-r., Pod Orešinou 5

Zoja Čambalová,
59-r., Novomeského 4

Etela Čechová,
80-r., Dolnohorská 20

Mária Čutríková,
79-r., Úzka 3

Oliva Dostálová,
61-r., Novomeského 23

Mária Dubayová,
101-r., Železničarska 52

Alžbeta Ederová,
89-r., Spojovacia 26

Pavína Fábryová,
84-r., Cabajská 6

Ľudmila Horečná,
58-r., Piešťanská 50

Štefan Hrnčár,
80-r., Široká 20

Július Chaternuch,
69-r., Dolnohorská 42A

Helena Chudíková,
61-r., Benkova 1

PhDr. Zdeněk Jakubec,
86-r., Brezová 7

Jozef Jakubek,
66-r., Benkova 8

Anna Kolárová,
83-r., Bizetova 31

Michaela Kovalčíková,
24-r., Zvolenská 22

Štefan Krajčír,
64-r., Strieborná 6

Valéria Kručayová,
93-r., Janka Kráľa 2

Viera Kubušová,
70-r., Štúrova 42

Pavol Máčik,
48-r., Tribečská 11

MUDr. Elena Manicová,
97-r., Kmeťkova 21

Božena Markovičová,
90-r., Hlboká 81

Magdaléna Michaličková,
69-r., Hornozoborská 14

Oľga Müllerová,
75-r., Stracia 88

Anna Němcová,
75-r., Železničarska 52

Klára Nitrianska,
82-r., Jurkovičova 3

Marek Ouda,
27-r., Ovocinárska 21

Jozef Pavlínek,
92-r., Beethovenova 7

Marián Pintér,
56-r., Rázusova 4

Doc. Ing. Eduard Pisár, CSc.,
81-r., Kalinčiakova 16

Štefan Pohančeník,
76-r., Dlhá 75

Oľga Pulcová,
72-r., Trieda Andreja Hlinku 36

Eva Ruthová,
78-r., Lesná 1

Alica Scheibenreifová,
73-r., Ďurkova 25

Ľuboš Struhár,
54-r., Ľudovíta Okánika 14

Mgr. Ladislav Ševčík,
74-r., Robotnícka 11

Mária Škultétyová,
77-r., Železničarska 52

Bernardína Tomková,
86-r., Benkova 11

Stella Tóthová,
0-r., Mikovíniho 4

Mária Tráčová,
75-r., Krátka 4

Magdaléna Varínska,
97-r., Lesná 2

Elena Žilčaiová,
89-r., Pod Zlatým brehom 27

Mikuláš opäť zavítal aj do Nitry

Na Mikuláša sa napriek mrazivému počasiu prišlo pozrieť tisíce Nitranov so svojimi ratolesťami.

K mikulášskym darčekom patrila aj rozprávka o malých čertoch.

Primátor Jozef Dvonč spolu s Mikulášom rozsvietili Vianočný stromček.

V mene malých i veľkých obyvateľov nášho mesta Mikuláša na veľkom pódii pri divadle uvítal primátor Jozef Dvonč.